

**Miljø- og
Fødevareministeriet**

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 6. december 2019

Minister for fødevarer, fiskeri og ligestillings endelige besvarelse af spørgsmål nr. 3 til L 62, forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, stillet den 29. november 2019 af Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 3 til L 62

”Vil ministeren redegøre for niveauet af indkomne ansøgninger (både behandlede og ubehandlede) til henholdsvis minivådområder, vådområder, skovrejsning og lavbundsprojekter i forhold til det forventede?”

Svar

Miljø- og Fødevareministeriet har tidligere oversendt en foreløbig besvarelse af spørgsmålet, da der skulle indhentes opdaterede oplysninger. Disse er nu modtaget, og spørgsmålet kan besvares endeligt.

Nedenstående oversigt over fremdriften i de kollektive virkemidler er udarbejdet af Miljøstyrelsen, som endvidere oplyser følgende:

”Oversigten indeholder alle fysisk realiserede projekter (med ”fysisk realiserede” forstås projekter, hvor der er foretaget udbetaling af tilsagn), gældende tilsagn, samt ansøgninger som er under behandling for hvert af de kollektive virkemidler. Tallene er opgivet i tons kvælstof (N) pr. år.

Tallene for vådområder, minivådområder og lavbundsprojekter er opgjort pr. 26. november 2019. For ordningen privat skovrejsning er opgørelsen af fysisk realiserede projekter og tilsagn til etablering opgjort pr. 2. december i år. Opgørelsen af dette års ansøgninger, som alle er under behandling, er opgjort pr. 21. oktober i år. Det er endnu uvist, hvor mange af de ansøgninger, der pt. er under behandling, som vil modtage tilsagn.”

Der er ligeledes risiko for annulleringer af allerede afgivne tilsagn om etablering.

Tabel 1. Aktuell status for de kollektive virkemidler pr. 26-11-2019, dog 02-12-2019 for skovrejsning

	Fysisk realiseret (tons N pr. år)	Tilsagn til etableringer (tons N pr. år)	Ansøgninger som er under behandling (tons N pr. år)
Vådområder	1	411	24
Minivådområder*	0	99	67
Lavbundsprojekter	6	49	2
Skovrejsning*	24	20	16
Samlet	31	579	110

* tal fra Landbrugsstyrelsen.

De angivne tal er afrundede.

Samlet status for de kollektive virkemidler er, at der er etableringer, inklusive ansøgninger herom for en reduktion på 720 t N/år. Med henblik på at opgøre omfanget af den manglende fremdrift i de kollektive virkemidler har Miljø- og Fødevarerministeriet foretaget en opgørelse af den aktuelle manko for de kollektive virkemidler ift. de forudsætninger, som indgår i kvælstofregnskabet bag Fødevarer- og Landbrugspakken.

Opgørelsen er foretaget med udgangspunkt i en tabel, som angiver kvælstofregnskabet bag Fødevarer- og landbrugspakken. Tabellen blev oversendt til Folketinget i forbindelse med besvarelse af S 426 (2015/2016). Det bemærkes, at tabellen ikke kan betragtes som retvisende på nuværende tidspunkt. Efter indgåelsen af Fødevarer- og landbrugspakken og forud for vandområdeplanerne for 2015-21 blev der bl.a. foretaget en konsolidering af den indsats, som de kollektive virkemidler og den målrettede regulering skulle opnå i 2021. Denne konsolidering blev medio 2016 oversendt til Folketinget. Såfremt der korrigeres for, at målsætningen for de kollektive virkemidler efterfølgende er blevet fastsat til ca. 2.450 tons kvælstofreduktion ved udgangen af 2021, jf. besvarelsen af S 426 (2015/2016), og såfremt indfasningsprofilen i procent fastholdes, kan det anslås, at de kollektive virkemidler pr. udgangen af 2019 samlet skulle have sikret gennemførelsen af en indsats svarende til ca. 1.735 tons kvælstofreduktion pr. år. Denne indsats skal bl.a. bidrage til at sikre mod forringelse af kystvandene.

På baggrund af ovenstående kan den udestående indsats pr. udgangen af 2019 opgøres. Denne fremgår af tabel 2. Det bemærkes, at der er markante usikkerheder ved opgørelsen.

Tabel 2. Sammenligning mellem aktuell status for de kollektive virkemidler (jf. tabel 1) og forudsætningerne bag Aftale om Fødevarer- og landbrugspakken pr. udgangen af 2019

	Manko ift. forudsat (tons N pr. år)
Fysisk realiseret	1.704
Fysisk realiseret og tilsagn til etableringer	1.126
Fysisk realiseret, tilsagn til etableringer og ansøgninger som er under behandling	1.016

Fremdriften i de kollektive virkemidler opgøres traditionelt på baggrund af afgivne tilsagn til etablering, idet projekter fra dette tidspunkt anlægges, hvorefter effekten indtræder gradvist. Når Miljøstyrelsen eller Landbrugsstyrelsen giver et tilsagn til realisering, reserveres midlerne til projektet. Effekten af projektet reserveres samtidigt i indsatsbehovet. Denne metode til opgørelse af fremdrift har ligeledes været anvendt i de seneste regeringsperioder.

Opjusteringen af den målrettede regulering i 2020 udgør samlet ca. 1.150 tons yderligere kvælstofreduktion ift. den indsats, som tidligere har været forudsat. Såfremt der henset til ovenstående ses bort fra mankoen ift. den andel af indsatsen, der er fysisk realiseret på nuværende tidspunkt (række 1 i tabel 2), vurderes det, at opjusteringen af den målrettede regulering i 2020 på nuværende tidspunkt vil være tilstrækkelig til at sikre den manglende effekt af de kollektive virkemidler.

Differencen mellem det nu opgjorte tal for 2019 og den tidligere fremførte manko på ca. 800 tons kvælstofreduktion om året pr. august 2019 må bl.a. tilskrives, at status for behandling af ansøgninger og tilsagn er blevet opdateret.

Det bemærkes, at den kvælstofreducerende effekt af projekter fsva. særligt minivådområde- og skovordningen er lavere end, hvad der var antaget i forbindelse med Fødevarer- og Landbrugspakken. Der er dog siden Fødevarer- og Landbrugspakkens vedtagelse afsat og fremrykket midler til skovrejsning ud over det i pakken forudsatte.

Miljø- og Fødevareministeriets erfaringer med tidligere ordninger viser, at der et par år efter en tilskudsordning er etableret typisk ses en markant stigning i antallet af ansøgninger om realiseringsprojekter. Hertil kommer, at der forventes yderligere ansøgninger på særligt minivådområdeordningen, hvor der ved seneste ansøgningsrunde blev overansøgt ift. den allokerede ramme. Denne overansøgning blev imødekommet og samlet er man dermed over det afsatte bevillingsniveau for 2018 og 2019. Dog er effekten ikke over det forventede.

For at supplere den manglende fremdrift i de kollektive virkemidler blev det besluttet at opjustere indsatsen i den målrettede regulering.

Mogens Jensen

/

Morten Ejrnæs